TRƯỜNG ĐẠI HỌC SÀI GÒN
TẠP CHÍ KHOA HỌC
ĐẠI HỌC SÀI GÒN
ISSN 1859 - 3208
Số 82 (04/2022)

SAIGON UNIVERSITY
SCIENTIFIC JOURNAL
OF SAIGON UNIVERSITY
No. 82 (04/2022)

Email: tcdhsg@sgu.edu.vn ; Website: http://sj.sgu.edu.vn/

BIỆN PHÁP TẠO DỰNG TÍNH TÍCH CỰC HỌC TẬP CHO SINH VIÊN KHOA GIÁO DỤC TRƯỜNG ĐẠI HỌC SÀI GÒN

Methods to create active learning for students of the faculty of education, Saigon University through some components of the teaching process

TS. Cao Thị Nga
Khoa Giáo dục, Trường Đại học Sài Gòn

TÓM TẮT

Biện pháp tạo dựng tính tích cực học tập cho sinh viên Khoa Giáo dục, Trường Đại học Sài Gòn qua một số thành tố của quá trình dạy học: Xây dựng, cập nhật, bổ sung kho tư liệu học liệu, tài liệu, giáo trình môn học đa dạng, phong phú, khoa học, hiện đại, đáp ứng thực tiễn hoạt động dạy - học; xây dựng, tạo môi trường học tập thuận lợi chú trọng vào phát triển năng lực nghề cho sinh viên; cải tiến cách thức kiểm tra, đánh giá kết quả dạy học, rèn luyện của sinh viên theo hướng "sinh viên phải tích cực học tập".

Từ khóa: *biện pháp, tính tích cực học tập*

ABSTRACT

Methods to create active learning have been applied for students of the Faculty of Education, Saigon University through some elements of the teaching process: building, updating and supplementing a repository of learning materials, documents, and subject curricula that are diverse, rich, scientific, and modern, meeting the reality of teaching and learning activities; building and creating a favourable learning environment with a focus on developing vocational competence for students; improving the method of testing, evaluating the results of teaching and training of students in the direction of "students must be active in their study."

Keywords: *methods, active learning*

1. Đặt vấn đề

Chất lượng giáo dục, đào tạo luôn là mối quan tâm hàng đầu của tất cả các trường đại học, trong đó có Trường Đại học Sài Gòn, nhằm thực hiện tốt trọng trách giáo dục, đào tạo của nhà trường trước quốc gia, trước xã hội.

Trong quá trình giáo dục, đào tạo, làm thế nào để tạo lập được động cơ học tập, phát huy được tính tích cực của sinh viên, kích thích sinh viên nỗ lực hết mình, hăng say học tập, ra sức rèn trí, luyện tài trở thành mục tiêu, và là điều kiện của quá trình giáo dục. Trong quá trình học tập, rèn luyện ở trường đại học, tính tích cực học tập của sinh viên có vai trò quyết định đến chất lượng, hiệu quả học tập của sinh viên. Sinh viên chỉ có thể hiểu sâu sắc tài liệu học tập, biến nó thành giá trị riêng của bản thân khi sinh viên tích cực, kiên trì, nỗ lực

Email: ctnga@.sgu.edu.vn

hoạt động trí tuệ trong học tập để tự khám phá, phát hiện ra tri thức. Lòng khát khao hiểu biết, tính tích cực cao trong hoạt động nhận thức và khả năng tự rèn luyện bản thân là những đức tính cần được khơi lên, phát triển và giáo dục cho sinh viên ngay từ những ngày đầu nhập trường và xuyên suốt trong quá trình sinh viên ngồi trên giảng đường đại học, giải quyết thành công vấn đề này sẽ tạo bước đệm vững chắc cho sự trưởng thành, sáng tạo giúp sinh viên phát triển, trở thành người lao động, người công dân năng động, tích cực, có ý thức trách nhiệm công việc cao trong tương lai.

Tuy nhiên, thực tiễn điều kiện, môi trường dạy học, giáo dục ở nhà trường hiện nay cho thấy, một bộ phận không nhỏ sinh viên ngày ngày lên giảng đường học tập nhưng thiếu tính tích cực, nhiều sinh viên chưa có thái độ học tập đúng đắn, chưa tích cực học tập, nhiều em có thái độ học tập đối phó. Vậy tại sao sinh viên, lớp người trẻ tuổi với nhiều hoài bão, khao khát học tập và cống hiến lại thiếu tích cực học tập trên giảng đường đại học, có nhiều nguyên nhâ như: chất lượng đội ngũ giảng viên còn hạn chế về nhiều mặt; phương pháp dạy học đại học còn lạc hậu; điều kiện, phương tiện dạy học, đặc biệt môi trường giáo dục, đào tạo giúp sinh viên được trải nghiệm nội dung, kiến thức học tập đại học theo hướng mở, quốc tế chưa được chú ý tạo dựng; tài liệu, giáo trình phục vụ học tập còn nghèo nàn, lạc hậu, vấn đề bổ sung, biên soạn mới giáo trình phù hợp chương trình, phù hợp mục tiêu đào tạo còn ít và chậm, v.v. Tất cả những hạn chế đó đã và đang tạo ra những rào cản, chưa tạo lập được môi trường mở, thuận lợi khiến sinh viên tích cực rèn trí, luyện tài trong quá trình học tập vì chưa đáp ứng được các yêu cầu ở sinh viên.

2. Một số biện pháp phát huy tính tích cực học tập cho sinh viên thông qua việc tác động và thực hiện các thành tố của quá trình dạy học

2.1. Vai trò, ý nghĩa của tính tích cực trong quá trình học tập của sinh viên

Sinh viên muốn tích cực học, trước hết phải có nhu cầu học. Nhu cầu nhận thức, sự khát khao chiếm lĩnh tri thức, kỹ năng, kỹ xảo để tồn tại và phát triển nhân cách phù hợp với yêu cầu xã hội là động lực thúc đẩy sinh viên tích cực học. Sinh viên càng tích cực tham gia hoạt động học thì sự thoả mãn nhu cầu nhận thức càng cao, vì vậy các em có niềm vui và say sưa học tập. Chính trong quá trình này sinh viên dần ý thức được sự cần thiết phải thoả mãn nhu cầu nhận thức như thế nào cho có hiệu quả trong hiện tại và tương lai. Trong quá trình học tập, sự xuất hiện nhu cầu mới luôn gắn liền với sự lĩnh hội những hình thái hành vi, hoạt động mới, với sự lĩnh hội những đối tượng mới của nền văn hoá, ở đây đã xuất hiện động cơ nhận thức, sinh viên chiếm lĩnh tri thức vì chính sự hấp dẫn của nó chứ không phải do áp lực từ bên ngoài hoạt động học. Tức là sinh viên thấy rõ được ý nghĩa thiết thực của nội dung môn học và có những xúc cảm trí tuệ đặc biệt như tính tò mò, ham hiểu biết cũng như lòng say mê, nhiệt tình tham gia vào mọi hình thức học tập để nâng cao hiểu biết và hoàn thiện nhân cách. Chính vì vậy, trong quá trình nắm vững tri thức sinh viên sẽ luôn tự đề ra mục đích, tìm phương thức tối ưu, khắc phục mọi khó khăn trở ngại để đạt được hiệu quả cao.

Hiệu quả học tập của sinh viên chịu ảnh hưởng của nhiều yếu tố như mục đích, nội dung, phương pháp, cách thức tổ chức dạy học của giảng viên cũng như quá trình sinh viên tự đề ra mục đích, lựa chọn nội

dung, cách thức chiếm lĩnh tri thức và tự tổ chức hoạt động của mình như thế nào. Trong đó nếu sinh viên tham gia tích cực vào quá trình lĩnh hội tri thức thì họ sẽ biến quá trình đào tạo thành quá trình tự đào tạo, đồng thời tạo ra một sự thống nhất cao giữa nội lực và ngoại lực. Như thế họ sẽ thu được hiệu quả học tập cao nhất. Tính tích cực học tập quyết định trực tiếp chất lượng học tập của sinh viên.

Bản chất của hoạt động học tập là một quá trình nhận thức tích cực nên sinh viên muốn chiếm lĩnh được tinh hoa văn hoá của nhân loại, muốn tồn tại và phát triển trong nền kinh tế tri thức thì bản thân họ phải thực sự cầu thị, khát khao chiếm lĩnh tri thức, có nghị lực cao vượt qua mọi khó khăn để tự đề ra kế hoạch và thực hiện đến cùng mục đích đã đề ra. Tính tích cực học tập không những giúp cho sinh viên không ngừng nâng cao chất lượng và hiệu quả học tập khi còn ngồi trên ghế nhà trường đại học mà sau khi rời ghế nhà trường, khi đã trở thành những cán bộ khoa học, kỹ thuật… cũng cần phải có năng lực, hứng thú, thói quen, có phương pháp tích cực thường xuyên để không ngừng làm phong phú thêm, hoàn thiện hơn vốn hiểu biết của mình, tránh khỏi lạc hậu trước sự "bùng nổ thông tin khoa học, kỹ thuật" trong thời đại ngày nay. Do vậy, tạo dựng tính tích cực học tập cho người học là nhiệm vụ quan trọng trong giáo dục, đào tạo.

2.2. Cơ sở đề xuất biện pháp tạo dựng tính tích cực cho sinh viên

Thông qua các phương pháp nghiên cứu: quan sát quá trình dạy - học; điều tra giáo dục; phương pháp phỏng vấn sâu, v.v.

Trên cơ sở xem xét tính tích cực học tập của sinh viên ở ba mặt: nhận thức - thái độ - hành động trong quá trình học tập, kết quả nghiên cứu được thể hiện qua các phương pháp đã phản ánh: tính tích cực học tập của sinh viên khoa Giáo dục chưa cao. Đây là cơ sở để tác giả đề xuất một số biện pháp với mong muốn tạo dựng, phát huy tính tích cực học tập cho sinh viên Khoa Giáo dục, Trường Đại học Sài Gòn nhằm góp phần không ngừng nâng cao chất lượng dạy - học.

2.3. Một số biện pháp tạo dựng tính tích cực học tập cho sinh viên thông qua tác động và thực hiện các thành tố của quá trình dạy học

2.2.1. Nhà trường, Khoa Giáo dục, Giảng viên phụ trách môn học phải tạo lập và xây dựng được kho tư liệu học liệu bao gồm: giáo trình, tài liệu tham khảo, tài liệu phục vụ giảng dạy môn học khoa học đầy đủ, đa dạng, phong phú, thiết thực, giá trị về mọi mặt.

Xây dựng, biên soạn, cập nhật mới, bổ sung nội dung kiến thức nền, kiến thức chuyên ngành khoa học, hiện đại, phù hợp đáp ứng mục tiêu, thực tiễn, xu thế đào tạo. Chú trọng xây dựng, thiết lập kho tư liệu học liệu, tài liệu tham khảo đa dạng, phong phú, khoa học, hiện đại đáp ứng thực tiễn hoạt động dạy - học. Chú trọng nâng cao chất lượng giờ giảng qua nội dung tri thức truyền tải luôn được giảng viên chú ý cập nhật phong phú, hấp dẫn, giá trị... khiến sinh viên bị lôi cuốn, hấp dẫn bởi nội dung kiến thức, kĩ năng được trang bị. Bởi lẽ, muốn sinh viên thích học, thì bản thân nội dung môn học phải hấp dẫn, phải giúp người học nhận thấy được giá trị của hệ thống tri thức mà sinh viên đã, đang và sẽ học, giúp sinh viên nhận thấy giá trị của hệ thống kiến thức mà họ học trong thực hành nghề nghiệp tương lai.

- *Cách thức thực hiện*

+ Nhà trường, Khoa Giáo dục có kế hoạch và chính sách thực hiện xây dựng,

thiết lập kho tư liệu học liệu khoa học, hiện đại cho từng ngành học bao gồm: giáo trình, sách tham khảo, chuyên khảo môn học, các tài liệu, phương tiện chuyên dụng như thang đo, bảng kiểm về tâm lý con người, các test giáo dục, test nhân cách... liên quan đến môn học đa dạng, phong phú, đáp ứng thực tiễn hoạt động dạy - học.

+ Chú trọng nâng cao chất lượng giờ giảng qua nội dung tri thức truyền tải luôn được giảng viên chú ý cập nhật phong phú, hấp dẫn, giá trị... khiến sinh viên bị lôi cuốn, hấp dẫn bởi nội dung kiến thức, kĩ năng được trang bị. Bởi lẽ, muốn sinh viên thích học, thì bản thân nội dung môn học phải hấp dẫn, phải giúp người học nhận thấy được giá trị của hệ thống tri thức mà họ sẽ, đang và đã học, và giúp họ nhận thấy giá trị của nó khi học xong trong tương lai.

+ Xây dựng các cơ chế khích lệ, cơ chế chế tài giúp đội ngũ giảng viên không ngừng cập nhật, tự cập nhật bổ sung tri thức chuyên môn trong giảng dạy.

+ Xây dựng chính sách, chế độ khuyến khích giảng viên tích cực nâng cấp, biên soạn tài liệu, giáo trình giảng dạy, tài liệu tham khảo, chuyên khảo môn học mới phục vụ giảng dạy một cách tương xứng, phù hợp.

2.2.2. Xây dựng môi trường, bầu không khí, điều kiện học tập đại học hiện đại, khoa học, tiện ích, thuận lợi theo hướng chú trọng hình thành, phát triển năng lực nghề nghiệp cho sinh viên

Xây dựng môi trường, không khí học tập đại học thuận lợi, tiện ích qua việc đầu tư trang thiết bị và các phương tiện dạy học khoa học, hiện đại là một trong những điều kiện cần đối với hoạt động dạy của người dạy và hoạt động học của người học, không ngừng nâng cao chất lượng, hiệu quả đào tạo hướng đến tiêu chí chú trọng hình thành, phát triển năng lực người học, đáp ứng yêu cầu xã hội đòi hỏi về nguồn nhân lực chất lượng.

Để quá trình dạy học đạt hiệu quả, Nhà trường phải đảm bảo điều kiện môi trường cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ nhu cầu học tập, bao gồm hệ thống giảng đường thoáng mát đúng quy cách, được trang bị đầy đủ trang thiết bị, phương tiện dạy học hiện đại, các phòng thí nghiệm, thực hành chuyên môn…. Phương tiện, điều kiện dạy và học giúp người học có được những điều kiện tốt nhất để tiếp nhận tri thức, thực hành, luyện tập, khơi dậy ở cả thầy và trò sự nhiệt tình, hứng khởi trong quá trình truyền thụ cũng như tiếp nhận tri thức. Hơn nữa, việc có một cơ sở vật chất, trang thiết bị, phương tiện, điều kiện dạy - học đầy đủ sẽ tạo nên môi trường, bầu không khí giúp người học thuận tiện, dễ dàng, nhanh chóng, tích cực trong quá trình học tập, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ học tập đặt ra.

- *Cách thức thực hiện*

+ Xây dựng môi trường, không khí học tập đại học hiện đại, khoa học, tiện ích, thuận lợi, phát huy tính tích cực học tập của sinh viên qua việc: tăng cường, xây dựng, đẩy mạnh công tác liên kết, hợp tác với các cơ sở thực hành, thực tập, tăng cường hợp tác với các cơ sở chuyên môn cao và cơ sở sử dụng chuyên môn ngoài xã hội, tạo điều kiện giúp sinh viên có môi trường trải nghiệm, cọ xát thực tế xuyên suốt trong quá trình được đào tạo.

+ Tăng cường xây dựng môi trường học tập đại học hiện đại, khoa học, tiện ích qua việc: nhà trường không ngừng tăng cường đầu tư xây dựng môi trường trang thiết bị, các phương tiện phục vụ dạy - học hiện đại, tiện ích tạo môi trường học tập

tích cực, thiết thực, giúp thầy trò trong dạy học có điều kiện gắn lý thuyết với thực hành, lý luận gắn liền thực tiễn, giúp sinh viên cảm nhận rõ nét tính thực tiễn, thực tế của nội dung môn học qua sự hỗ trợ của phương tiện, thiết bị học tập làm tăng động cơ, giá trị môn học, và khi sinh viên nhận rõ giá trị môn học, tính tích cực học tập sẽ được nâng cao. Trong vấn đề xây dựng môi trường học tập, cần đảm bảo đủ số lượng phòng học thoáng mát, phòng thí nghiệm, thực hành nghiên cứu, thư viện nhà trường hiện đại, có phòng tự học đảm bảo được cung cấp phương tiện, đường truyền internet phục vụ nhu cầu người học.

+ Thành lập, xây dựng các trung tâm thực hành chuyên môn. Tìm kiếm, liên kết, kí kết với các đơn vị, các cơ quan, các tổ chức chuyên môn trong nước đang sử dụng nguồn nhân lực nhà trường đào tạo trong xã hội để các tổ chức, đơn vị này tiếp nhận sinh viên thực tập, thực tế, thực hành, hỗ trợ nhà trường trong hoạt động đào tạo, hoạt động thực tế, thực tập cho sinh viên, nhằm giúp sinh viên trong quá trình học tập có các cơ hội tiếp cận thực tiễn chuyên môn sớm, giúp sinh viên hiểu sâu kiến thức đã học, nghiên cứu và có cơ hội được trải nghiệm, cọ xát, thực hành công việc chuyên môn, đáp ứng yêu cầu xã hội ngay khi ra trường. Tìm kiếm, thông qua con đường liên kết, hợp tác với các tổ chức, các trường đại học trên thế giới, các trường đại học trong khu vực châu Á, các trường đại học quốc tế trong nước có cùng chung lĩnh vực đào tạo. Tổ chức giao lưu, trao đổi học thuật, giao lưu văn hóa giữa giảng viên – giảng viên, sinh viên – sinh viên với các tổ chức, trường đại học trên để chia sẻ, trao đổi công nghệ, học thuật giúp sinh viên tích cực học tập, hội nhập quốc tế.

Có thể nói, một trong những lý do được sinh viên và cả giảng viên mong muốn nhằm giúp nâng cao và phát huy tính tích cực học tập trong sinh viên, là sự mong mỏi được gắn kết học đi đôi với hành, học lý thuyết gắn liền thực tế, trong quá trình học tập, sinh viên và giảng viên có đủ các học liệu phục vụ cho học tập và nghiên cứu. Vì vậy, nếu thực hiện tốt các biện pháp trên, bên cạnh thực hiện nhiều biện pháp khác sẽ góp phần tạo dựng được môi trường học tập giúp phát huy tính tích cực học tập cho sinh viên.

2.2.3. Đổi mới công tác kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của sinh viên khiến sinh viên phải tích cực học tập

Kiểm tra, đánh giá kết quả học tập vừa là phương pháp, vừa là một khâu quan trọng của qúa trình dạy học, nhờ kiểm tra, đánh giá nhà trường, giảng viên, sinh viên kiểm chứng được chất lượng, hiệu quả hoạt động dạy và học.

Kiểm tra, đánh giá còn là một thành tố trong quá trình dạy học, là thành tố luôn được quan tâm và đề cập đầu tiên khi tiến hành xây dựng các biện pháp cải tiến, nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo. Để công tác kiểm tra, đánh giá trở thành biện pháp có tác dụng kích thích nhu cầu học tập, rèn luyện của sinh viên trong đào tạo, nhà trường, giảng viên cần phải tiến hành đổi mới kiểm tra, đánh giá cả về hình thức, nội dung, biện pháp, khiến sinh viên phải tích cực học tập.

- *Cách thức thực hiện*

+ Cải tiến công tác kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của sinh viên ở mọi giai đoạn: kiểm tra quá trình, kiểm tra kết thúc môn học; ở mọi khâu: ra đề, chấm thi, tổ chức thi, hình thức thi. Cụ thể: Kiểm tra quá trình: sử dụng phong phú các hình thức trắc nghiệm, bài tập nghiên cứu, giải quyết bài tập theo tình huống, viết tiểu luận ngắn…

chú trọng sử dụng hình thức thực hiện bài tập nghiên cứu, tiểu luận chuyên đề.

+ Đổi mới công tác ra đề thi về mặt nội dung: Muốn cải tiến kiểm tra, đánh giá nhằm khuyến khích sinh viên tích cực học tập phải bắt đầu từ khâu ra đề. Việc ra đề không chỉ nằm trong nội dung học phần đã quy định trong chương trình, đảm bảo khoa học, chính xác, chặt chẽ giữa các khối lượng kiến thức cần đo về mặt cơ bản mà còn đòi hỏi phải thể hiện cả những vấn đề có liên quan theo hướng vận dụng kiến thức để giải quyết các vấn đề thực tiễn chuyên môn. Công tác ra đề thi kết thúc học phần cần hạn chế nội dung đề thi ở mức độ chỉ nhớ kiến thức, phải tăng cường mức độ vận dụng, kiểm tra năng lực sinh viên như: giải quyết tình huống, xây dựng phương án giải quyết trên cơ sở các tình huống, bài tập mang tính thực tế cao. Cách thức thực hiện thang điểm chấm nên theo hướng mở để khuyến khích và kiểm tra năng lực tư duy sáng tạo, tư duy phản biện của sinh viên thay vì kiểu thang điểm chấm đóng kín như hiện nay.... Chỉ có như vậy, mới tạo động lực mạnh mẽ giúp sinh viên tích cực học tập, vì với yêu cầu của đề thi, thì chỉ những sinh viên nào tự đào sâu, tự nghiên cứu, tích cực học và tự học, có phương pháp học tập phù hợp thì mới có thể hoàn thành bài thi, hoàn thành nhiệm vụ học tập một cách tốt nhất.

+ Đổi mới hình thức thi: Ngoài hình thức thi hết học phần bằng thi viết, trắc nghiệm như đang áp dụng, có thể cho sinh viên làm bài tập lớn, viết tiểu luận, bài tập dự án, bài tập tình huống. Sử dụng hình thức thi bằng vấn đáp, xử lý tình huống… ở những môn học có tính thực hành. Chẳng hạn, học phần Lý luận dạy học & Giáo dục THPT, THCS: Yêu cầu sinh viên xây dựng các kế hoạch dạy học, giáo dục theo môn học chuyên ngành của sinh viên; Kế hoạch giáo dục học sinh theo các chủ đề, chủ điểm; Yêu cầu sinh viên thiết kế giáo án (theo chuyên ngành); Xây dựng kế hoạch chủ nhiệm. Viết tiểu luận về các vấn đề trong mục tiêu, nội dung, phương pháp… dạy học, giáo dục của từng bậc học, môn học. Học phần Tâm lý học lứa tuổi & Tâm lý học sư phạm: viết tiểu luận, giải quyết tình huống trong giáo dục, dạy học; Tâm lý chuyên ngành: Thực hiện các báo cáo ca theo quy trình bằng cả viết và trình bày trước hội đồng (Tư vấn tâm lý), v.v. Học phần Nghiên cứu khoa học (chung) và Nghiên cứu khoa học chuyên ngành: Thực hiện các nghiên cứu và nộp báo cáo nghiên cứu theo quy định thay cho thi lý thuyết. hoặc yêu cầu thiết kế các thang đo, thang đánh giá, bản khảo sát theo chủ đề, nhiệm vụ cho sẵn, v.v.

3. Kết luận

Cải thiện và nâng cao tính tích cực học tập cho sinh viên là nhiệm vụ vô cùng quan trọng trong quá trình dạy học nếu muốn nâng cao chất lượng, hiệu quả giáo dục – đào tạo. Trong thời đại công nghệ 4.0, tính tích cực trong học tập của sinh viên được coi là cơ sở, điều kiện hình thành tinh thần trách nhiệm của người lao động trong hoạt động nghề nghiệp tương lai.

Để giúp hình thành, phát huy và nâng cao tính tích cực học tập cho sinh viên khoa Giáo dục nói riêng, sinh viên Trường Đại học Sài Gòn nói chung, song song với việc cải tiến, đổi mới các thành tố bên trong của quá trình dạy học thì việc tiến hành đồng thời các giải pháp trên: Xây dựng, biên soạn, cập nhật, bổ sung nội dung kiến thức nền, kiến thức chuyên ngành khoa học, hiện đại, tiếp cận thực tiễn, xu thế đào tạo mới trên cơ sở chú trọng xây dựng, thiết lập kho tư liệu học liệu, tài liệu tham khảo đa dạng,

phong phú, khoa học, hiện đại đáp ứng thực tiễn hoạt động dạy - học; xây dựng, tạo môi trường học tập thuận lợi theo hướng chú trọng và phát triển năng lực nghề cho sinh viên; cải tiến, đổi mới cách thức kiểm tra, đánh giá kết quả dạy học, rèn luyện của sinh viên, buộc sinh viên không thể không tích cực học tập, sẽ phát huy được tính tích cực học tập cho sinh viên trong quá trình đào tạo.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Roger.C (2001). *Phương pháp dạy và học hiệu quả*. NXB Trẻ.

Denomme.M.J & Roy.M. (2000), *Tiến tới một phương pháp sư phạm tương tác*, NXB Thanh Niên.

Kharlamop.I.F (1979). *Phát huy tính tích cực học tập của học sinh như thế nào*, Nxb Giáo dục, HN.

Maltz. M (2018). *Thay đổi để thành công*, NXB Thanh niên.

Cao Thị Nga (2018). *Tính tích cực học tập của sinh viên Trường Đại học Sài Gòn*. Đề tài NCKH cấp Trường.

Ngày nhận bài: 15/3/2022 Biên tập xong: 15/04/2022 Duyệt đăng: 20/04/2022